

ردیابی ژن های حدت شیگاتوکسین و اینتیمین در اشریشیاکلی جدا شده از یک کبوتر با علایم گوارشی: گزارش موردی

مجید غلامی آهنگران^۱، مهرداد استادپور^۲، آیتا خانی^۲

۱- دانشیار گروه علوم درمانگاهی، دانشکده دامپزشکی، واحد شهرکرد، دانشگاه آزاد اسلامی، شهرکرد، ایران. نویسنده مسئول:

mgholami6@gmail.com

۲- دانش آموخته دانشکده دامپزشکی، واحد شهرکرد، دانشگاه آزاد اسلامی، شهرکرد، ایران.

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۰۲/۲۲

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۰۸/۲۹

چکیده

زمینه و هدف: اشریشیاکلی به عنوان فلور در دستگاه گوارش تمام خونگرمها و از جمله کبوتر یافت می شود. این باکتری دارای ژن های حدت زیادی است که از جمله می توان به شیگاتوکسین و اینتیمین اشاره کرد. اینتیمین مسئول اتصال اشریشیاکلی به سلول های مخاطی روده بوده و شیگاتوکسین باعث مرگ سلول می شود. هدف از مطالعه اخیر بررسی حضور این ژن های حدت در اشریشیاکلی جدا شده از یک مورد عفونت گوارشی در کبوتر به منظور امکان بیماریزایی اشریشیاکلی با مشا کبوتر در انسان می باشد.

مواد و روش ها: سوآب کلواکی از یک کبوتر با علایم گوارشی ارجاع شده به کلینیک دامپزشکی تهیه شد. پس از کشت و خالص سازی، با تست های بیوشیمیایی به تأیید موارد آلودگی اشریشیاکلی پرداخته شد. سپس با استخراج DNA به روش جوشاندن، به ردیابی ژن های همولیزین، اینتیمین و زیر واحدهای ۱ و ۲ شیگاتوکسین (stx₁ و stx₂) پرداخته شد. ژن های مورد نظر با پرایمر های اختصاصی و براساس تکثیر ژن های هدف با طول قطعه مشخص (به ترتیب ۱۶۵، ۸۹۰، ۶۱۴ و ۷۷۹ جفت بازی) مورد شناسایی قرار گرفتند.

نتایج: نتایج نشان داد سویه اشریشیاکلی جدا شده از کبوتر با علایم اسهال واجد ژن های حدت شیگاتوکسین ۱ و اینتیمین بوده و فاقد ژن کد کننده همولیزین و شیگاتوکسین ۲ می باشد.

نتیجه گیری: نتایج نشان داد ژن های حدت شیگاتوکسین ۱ و اینتیمین در کبوتر واجد علایم گوارشی قابل ردیابی است. لذا با توجه به این نتایج، بر خلاف تصورات قبلی، ممکن است پرندگان مشا اشریشیاکلی شیگاتوکسوژنیک باشند و ممکن است علایم اسهال در کبوتر با حضور اشریشیاکلی واجد ژن شیگاتوکسین و اینتیمین در ارتباط داشته باشد که لازم است برای اثبات آن بررسی های بیشتری انجام شود.

واژه های کلیدی: شیگاتوکسین، اینتیمین، همولیزین، اشریشیاکلی، کبوتر

مقدمه

پرندگان، به عنوان عامل مهمی در انتقال عوامل بیماری‌زا محسوب می‌شوند. وجود مدفوع کبوتر به عنوان منشا باکتریایی می‌تواند عامل مهمی در انتقال انواع مختلف عفونت‌ها باشد. از جمله این عفونت‌ها می‌توان به عفونت‌های ایجاد شده توسط باکتری *اشریشیاکلی* اشاره کرد (۱۱). *اشریشیاکلی* در دستگاه گوارش کبوتر به صورت طبیعی وجود دارد و عواملی همچون استرس و عفونت‌های ویروسی و باکتریایی سبب ایجاد شرایطی مناسب جهت ایجاد بیماری توسط این باکتری می‌گردد (۱۳). از میان سویه‌های *اشریشیاکلی* مولد اسهال، انواع تولید کننده توکسین شیگا یا (STEC) از مهمترین عوامل ایجاد کننده بیماری‌های معده‌ای - روده‌ای در انسان می‌باشند. این سویه‌ها علاوه بر ایجاد مسمومیت غذایی در انسان توانایی ایجاد بیماری‌های شدیدی مانند اسهال خونی، کولیت خونریزی‌دهنده، سندرم اورمی همولیتیک را دارند. اگرچه سروتیپ‌های غیر O₁₅₇:H7، توانایی ایجاد اورمی همولیتیک را دارند اما مهمترین سروتیپ ایجاد کننده این سندرم O₁₅₇:H7 می‌باشد (۱۴). *اشریشیاکلی* مولد شیگاتوکسین و *اشریشیاکلی* انتروپاتوژن از انواع پاتوتیپ بیماری‌زای گوارشی هستند که می‌توانند منجر به عوارض گوارشی در انسان شوند و به عنوان پاتوژن زئونوز بررسی می‌شوند. *اشریشیاکلی* انتروپاتوژن با چسبیدن و اثرگذاری بر مخاط پوششی روده‌ها منجر به اسهال می‌گردد. این نوع *اشریشیاکلی* واجد ژن اینتیمین (eae) و پلاسمید eaf است اما *اشریشیاکلی* مولد شیگاتوکسین علاوه بر اینکه واجد ژن‌های اتصال و اثرگذاری هستند قادر به تولید شیگاتوکسین نیز می‌باشند که به عنوان یک فاکتور حدت بسیار مهم در *اشریشیاکلی* مولد اسهال نقش دارند

(۲۱). این توکسین‌ها ابتدا از طریق یک گیرنده گلیکولیپیدی به نام gb₃ به سطح سلول متصل شده و سپس طی فرایند اندوسیتوز وارد سلول شده و طی یک روند آنزیمی با خارج کردن یک آدنین از 28s r RNA بخش 60s ریبوزوم فرایند سنتز پروتئین را در سلول مهار کرده و باعث مرگ سلول می‌شود (۱۷ و ۱۹).

پروتئین اینتیمین یک پروتئین ۳۴ کیلو دالتونی غشای خارجی می‌باشد و به وسیله ژن اینتیمین کد می‌شود (۱۲). این پروتئین مسئول اتصال نزدیک باکتری به سلول‌های مخاطی روده و ایجاد آسیب طی مکانیسمی به نام اتصال و تخریب می‌باشد (۱). همولیزین از دیگر آگروتوکسین‌های *اشریشیاکلی* است که خاصیت سیتوتوکسیک دارد و با ایجاد روزنه در سلول‌ها باعث تجزیه سلول می‌گردد. وجود ژن‌های کد کننده همولیزین مخصوصاً همولیزین A (*hlyA*) با شدت عفونت رابطه مستقیم دارد به طوری که ۷۸ درصد *اشریشیاکلی* بیماری‌زای ایجاد کننده عفونت‌های مجاری ادراری واجد این ژن بوده‌اند (۶ و ۲۱).

در خصوص اهمیت انتقال آلودگی *اشریشیاکلی* از طریق مدفوع حیوانات گزارش‌های متعددی وجود دارد. مطالعات اولیه، اهمیت پرندگان وحشی را در انتقال *اشریشیاکلی* تأیید کرده است (۱۰). در مورد کلاغ و گاو ثابت شده که می‌توانند آب و مراتع را با مدفوع خود آلوده کنند (۲، ۷ و ۱۸).

به نظر می‌رسد وجود ژن‌های حدت و از جمله شیگاتوکسین، همولیزین و اینتیمین در *اشریشیاکلی*، اهمیت این انتقال و ایجاد بیماری در میزبان را افزایش می‌دهد. در مطالعه‌ای از ۲۲ سویه *اشریشیاکلی* شیگاتوکسوژنیک جدا شده از بیماران مبتلا به اسهال در مکزیک توسط گارسیا و همکاران در سال ۲۰۰۵، اکثر سویه‌ها یا ژن *stx*₂ و یا

کبوتران اهلی و وحشی و احتمال آلودگی کبوترها با اشریشیاکلی مولد شیگاتوکسین می‌تواند منشاء عفونت باشد (۲۱).

در کشورهای در حال توسعه، شناسایی عفونت‌های شیگاتوکسوژنیک غیر O₁₅₇ پیچیده است. در قدم اول، بیشتر تلاش‌ها جهت شناسایی O₁₅₇ انجام می‌شود و در قدم دوم، آزمایشگاه‌های بالینی باید سموم شیگا را در نمونه‌های مدفوع تشخیص دهند و سپس نمونه‌های مثبت برای بررسی‌های سروتیپی به آزمایشگاه‌های بهداشت عمومی ارسال شوند (۷). عامل اصلی حدت در گروه شیگاتوکسوژنیک تولید پروتئین Stx₁ یا Stx₂ است. گفتنی است که بیرن و همکاران در سال ۲۰۱۴ گزارش دادند که سندرم اورمیک همولیتیک (Syndrome Uremic Hemolytic) به طور قابل توجهی با سویه‌های شیگاتوکسوژنیک که دارای eae و یا Stx₂ هستند در ارتباط است.

اگرچه تاکنون بیماری‌زایی اشریشیاکلی توکسوژنیک در دستگاه گوارش پرندگان مورد شک و شبهه است اما در این مطالعه به گزارش موردی ابتلا یک کبوتر اهلی به اسهال و جداسازی و ردیابی اشریشیاکلی و ژن‌های حدت اینتیمین و شیگاتوکسین پرداخته شده است که می‌تواند شواهدی بالینی مبنی بر احتمال بیماری‌زایی اشریشیاکلی توکسوژنیک در کبوتر باشد.

مواد و روش‌ها

نمونه‌گیری

یک قطعه کبوتر چاهی ماده با سن حدود ۲ سال و وزن حدود ۷۵۰ گرم در تاریخ ۱۹ آبان ۱۳۹۸ به کلینیک دامپزشکی دانشگاه آزاد اسلامی ارجاع داده شده است. این کبوتر از یک کلنی با حدود ۵۰ کبوتر به کلینیک دامپزشکی

ترکیبی از ژن‌های Stx₁ و eaeA را داشته‌اند، به طوری که ۹ سویه ژن Stx₂، ۹ سویه ژن‌های eaeA-Stx₁، ۳ سویه ژن Stx₁ و یک سویه هم ژن‌های hlyA-eaeA-Stx₁ را نشان دادند (۵) که نشان از اهمیت ژن‌های حدت مورد بررسی در ایجاد بیماری‌زایی در انسان است. اولین بار بررسی آلودگی پرندگان با اشریشیاکلی مولد شیگاتوکسین در سال ۱۹۹۷ مطرح شد که فراوانی اشریشیاکلی شیگاتوکسوژنیک در ۱/۶ درصد پرندگان وحشی ذکر شد. این پرندگان در تماس نزدیک با فارم‌های پرورشی طیور اهلی بودند که می‌توانستند با مهاجرت، امکان انتقال این جدایه را بین فارم‌ها فراهم کنند (۲۰). علاوه بر آن، در مطالعات قبلی ژن اینتیمین و شیگاتوکسین در سویه‌های اشریشیاکلی جدا شده از پرندگان ردیابی شده است. فراوانی اشریشیاکلی جدا شده از طوطی‌سانان حدود ۱۷/۱۱ درصد گزارش شده است و فراوانی اشریشیاکلی شیگاتوکسوژنیک را در پرندگان سالم ۴/۶ درصد بیان کرده‌اند. در آن مطالعه، ۸/۴۷ درصد مرغ عشق، آلودگی اشریشیاکلی مولد شیگاتوکسین را نشان دادند (۹).

حضور اشریشیاکلی شیگاتوکسوژنیک در دستگاه گوارش کبوترها برای اولین بار توسط کبازی در سال ۱۹۹۳ گزارش شد که سویه‌های اشریشیاکلی را قادر به القای اثر سیتوتوکسیک بر روی سلول‌ها دانست (۱۵). در پرندگان زینتی، ضیالدینی و همکاران در سال ۱۳۹۹ نشان دادند که ۱۸/۵۷ درصد از جدایه‌های اشریشیاکلی واجد ژن اینتیمین و ۴/۲۸ درصد واجد ژن Stx بودند. ۲/۸۵ درصد واجد همولیزین و تنها یک جدایه واجد ژن‌های اینتیمین و همولیزین و Stx به‌طور هم‌زمان بود. در آن مطالعه اگرچه منبع عفونت مشخص نیست اما به نظر می‌رسد نگهداری پرندگان زینتی در فروشگاه‌های عرضه‌کننده پرندگان زینتی در مجاورت

شناسایی شدند. سپس بر روی این پرگنه‌ها تست های افتراقی IMVIC انجام شد. در صورتی که از لحاظ تست‌های بیوشیمیایی تولید ایندول، احیای متیل رد، واکنش - Voges Proskauer و احیای سیترات به ترتیب به صورت مثبت، مثبت، منفی، منفی بودند به عنوان *اشریشیاکلی* شناسایی شدند (۲۱).

استخراج DNA

برای استخراج DNA از روش جوشاندن استفاده شد (۸). از کشت ۲۴ ساعته باکتری در محیط Brain Heart Infusion به عنوان منبع DNA استفاد شد.

آزمون PCR

برای انجام PCR از دستگاه Master Cycler Gradient استفاده شد. PCR در حجم ۵۰ میکرولیتر شامل یک میکرولیتر DNA تخلیص شده (حدود ۵۰ نانوگرم)، ۱۰ میلی مول تریس هیدروکلریدریک (اسیدیته ۸/۴)، ۱۰ میلی مول کلرید پتاسیم، ۳ میلی مول کلرید منیزیم، ۲ میلی مول از هر کدام از پرایمرها، ۰/۲ میلی مول از هر کدام dntp ها و یک واحد Taq- Polymerase و مابقی تا ۵۰ میکرولیتر آب دوبار تقطیر استریل (۳۳/۸ میکرولیتر) انجام شد. مشخصات پرایمرهای مورد استفاده در جدول ۱ آمده است. برای تعیین فاکتورهای حدت در جدایه‌های *اشریشیاکلی* جدا شده از زوج پرایمرهای معرفی شده توسط فاگان و همکاران در سال ۱۹۹۹ استفاده شد (۶). برنامه حرارتی برای انجام PCR شامل یک سیکل ۹۵ درجه سانتیگراد به مدت ۳ دقیقه و ۳۵ سیکل تکراری شامل واسرشت سازی در دمای ۹۵ درجه سانتیگراد در ۲۰ ثانیه، همسرشت سازی در دمای ۵۸ درجه سانتیگراد به مدت ۴۰ ثانیه، گسترش در دمای ۷۲ درجه سانتیگراد برای ۹۰ ثانیه و گسترش نهایی در دمای ۷۲ درجه

آورده شده است. کبوتر مورد نظر با علایم بی اشتها و بی حالی معاینه شد. پرنده در طول دو روز گذشته دان قابل توجهی نخورده و قبل از شروع بیماری یک وعده غذایی را به شکل کامل از ضایعات سبزیجات خوراکی استفاده نموده است. در زمان مراجعه چینه دان خالی از مواد غذایی بود. صاحب پرنده قبلاً مبادرت به مولتی ویتامین درمانی کرده و بنا به اظهارات او، قبل از این درمان، پرنده هیچ داروی دیگری را دریافت ننموده است. در معاینه دهان و محوطه حلق پرنده ضایعات دیفتریک کرم رنگ مشاهده گردید که با تهیه سواب مرطوب تک یاخته تاژک دار *تریکوموناس گالینه* مشاهده گردید. در معاینه، پرنده مبتلا به اسهال کف آلود و تا حدودی سبز رنگ بود که مبادرت به نمونه برداری و کشت بر روی محیط مک کانگی گردید. در محیط کشت باکتری *سالمونلا* جدا نشد اما باکتری *اشریشیاکلی* به وفور مشاهده گردید. در نمونه برداری از مدفوع، انگل یا تخم انگل مشاهده نگردید. پرنده به صورت علامتی با انروفلوکساسین و کلستین برای مدت ۵ روز درمان گردید. یک هفته پس از تجویز دارو حال عمومی پرنده رو به بهبودی بود.

شناسایی *اشریشیاکلی*

به منظور شناسایی باکتری *اشریشیاکلی*، از سواب کلواک بر روی محیط مک کانگی کشت داده شد و برای ۲۴ ساعت در ۳۷ درجه سانتیگراد انکوبه شد. در صورت رویت شدن پرگنه‌های لاکتوز مثبت (صورتی رنگ)، از پرگنه‌های مذکور بر روی محیط انوزین متیلن بلو (Eosin Methylene Blue) یا EMB به صورت خطی کشت داده شد و به مدت ۲۴ ساعت در دمای ۳۷ درجه سانتیگراد انکوبه شد. پرگنه‌های لاکتوز مثبت که بر روی محیط EMB ایجاد جلای سبز فلزی نمودند به صورت اولیه به عنوان باکتری *اشریشیاکلی*

سانتیگراد به مدت ۵ دقیقه بود. در پایان محصول PCR بر ۴۰۰ میلی آمپر الکتروفورز گردید. روی ژل آگارز ۲ درصد به مدت ۴۰ دقیقه با ولتاژ ۱۰۰ ولت و

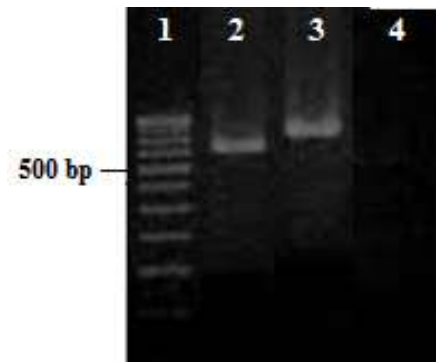
جدول ۱- اختصاصات پرایمرهای مورد استفاده

اندازه قطعه (جفت بازی)	توالی پرایمر	نام پرایمر
۱۶۵	F: ACGATGTGGTTTATTCTGGA R: CTCACGTGACCATACATAT	EHEC <i>hly</i>
۶۱۴	F: AACTGGATGATCTCAGTGG R: CTGAATCCCCCTCCATTATG	<i>stx</i> ₁
۷۷۹	F: CCATGACAACGGACAGCAGTT R: CCTGTCAACTGAGCAGCACTTGT	<i>stx</i> ₂
۸۹۰	F: GTGGCGAATACTGGCGAGACT R: CCCCATTCCTTTTCACCGTCG	<i>eaeA</i>

نتایج

مورد تایید قرار گرفت. برای شناسایی ژن‌های حدت، محصول استخراج شده ژنوم باکتری در ۳ واکنش زنجیره ای مجزا با پرایمر های اختصاصی تکثیر شد که فقط ژن‌های شیگاتوکسین ۱ (*stx*₁) و اینتیمین (*eae*) با طول قطعات ۶۱۴ و ۸۹۰ جفت بازی تکثیر و ردیابی شد (شکل ۱).

در این بررسی، در مرحله اول باکتری اشریشیاکلی بر روی محیط مک کانگی و EMB جداسازی شد. با ظهور پرگنه‌های صورتی بر روی مک کانگی و پرگنه‌های سبز با جلای فلزی بر روی EMB اشریشیاکلی به صورت اولیه شناسایی شد و پس از انجام تست‌های بیوشیمیایی IMVIC

شکل ۱- تصویر ژل الکتروفورز محصول PCR (ستون ۱: مارکر ۱۰۰ جفت بازی، ستون ۲: قطعه ۶۱۴ جفت بازی مربوط به نمونه مثبت واجد ژن *stx*₁، ستون ۳: قطعه ۸۹۰ جفت بازی مربوط به نمونه مثبت واجد ژن *eae* و ستون ۴: کنترل منفی)

بحث

(Syndrome Uremic) به طور قابل توجهی با سویه‌های شیکاتوکسوژنیک که دارای eae و یا stx₂ هستند در ارتباط است. در این مطالعه نیز بیشتر جدایه‌ها دارای ژن stx₁ بودند (۳). بهر حال جداسازی /شریشیاکلی واجد ژن‌های حدت شیکاتوکسین و اینتیمین از کبوتر واجد علائم گوارشی این تصور را القا می‌کند که ممکن است /شریشیاکلی جدا شده در ایجاد این علائم گوارشی نقش داشته باشد. قبلاً کورکسون و همکاران در سال ۲۰۱۳ عدم وجود گیرنده‌های Globotriaosylceramide را روی سلول‌های paneth در مخاط روده، دلیل عدم حساسیت و عدم بروز علائم کلینیکی در پرندگان آلوده به /شریشیاکلی مولد شیکاتوکسین بیان نمودند (۴).

نتیجه گیری

لذا با توجه به شواهد بالینی موجود، مطالعات بیشتر و دقیق‌تری حتی به شکل چالش تجربی لازم است تا نقش /شریشیاکلی توکسوژنیک در ایجاد علائم گوارشی در پرندگان مشخص شود. به طور کلی، با توجه به اهمیت /شریشیاکلی توکسوژنیک در ایجاد عوارض گوارشی در انسان، کبوتر می‌تواند به عنوان ناقل این اجرام بیماری‌زا مطرح باشد.

تعارض منافع

نویسندگان مقاله تعارض در منافع ندارند.

فهرست منابع

1. Adeli, Z., Firoozeh, F., Zibaei, M., Shakib, P. (2013). Prevalence of Shiga toxin and Intimine genes in Shiga toxin-producing

نتایج نشان داد سویه /شریشیاکلی جدا شده از کبوتر با علائم اسهال واجد ژن‌های حدت شیکاتوکسین ۱ و اینتیمین بوده و فاقد ژن کد کننده همولیزین و شیکاتوکسین ۲ می‌باشد. نتایج مطالعه اخیر در خصوص عدم ردیابی ژن همولیزین در سویه /شریشیاکلی واجد ژن شیکاتوکسین، با مطالعه ضیال‌الدینی و همکاران هم راستا است و به نظر می‌رسد این جدایه /شریشیاکلی واجد ژن شیکاتوکسین از نوع غیر O₁₅₇:H_v باشد. پیش‌تر نیز گزارش‌های زیادی منتشر شده که نشان می‌دهد اگرچه از گونه‌های مختلف پرندگان /شریشیاکلی شیکاتوکسین‌زا جدا شده است اما در اکثر موارد سروتیپ v O₁₅₇:H جدا نشده است. لذا طبق نتایج به دست آمده از این مطالعه و سایر مطالعات مشابه به نظر می‌رسد فراوانی جدایه‌های /شریشیاکلی مولد شیکاتوکسین غیر O₁₅₇ در مدفوع پرندگان از موارد O₁₅₇:H_v بیش‌تر باشد. این یافته اهمیت موضوع انتقال /شریشیاکلی مولد شیکاتوکسین از طریق تماس با پرندگان را دوچندان می‌کند. چرا که ممکن است پرندگان در حالی که هیچ‌گونه علائم بالینی نداشته باشند منبع /شریشیاکلی مولد شیکاتوکسین از نوع غیر O₁₅₇:H_v باشند (۱۶).

در مطالعه اخیر /شریشیاکلی جدا شده واجد ژن stx₁ بود که مطابق یافته بیرن و همکاران ممکن است از بیماری‌زایی کمتری برخوردار باشد. بیرن و همکاران در سال ۲۰۱۴ گزارش دادند که سندرم اورمیک همولیتیک (Hemolytic

Escherichia coli isolated from urine samples in Lorestan, Iran. FEYZ, 17(2); 188-194.

2. Awad-Alla, M.E., Abdien, H.M., Dessouki, A.A. (2010). Prevalence of

bacteria and parasites in White Ibis in Egypt. *Vet. Ital.*, 46(3); 277-86.

3. Byrne, L., Vanstone, G.L., Perry, N.T., Launders, N., Adak, G.K., Godbole, G., et al. (2014). Epidemiology and microbiology of Shiga toxin-producing *Escherichia coli* other than serogroup O157 in England, 2009–2013. *J. Med. Mic.*, 63(9); 1181-1188.

4. Croxen, M.A., Law, R.J., Scholz, R., Keeney, K.M., Wlodarska, M., Finlay, B.B. (2013). Recent advances in understanding enteric pathogenic *Escherichia coli*. *Clin. Mic. Rev.*, 26(4); 822-880.

5. Estrada-García, T., Cerna, J.F., Paheco-Gil, L., Velázquez, R.F., Ochoa, T.J., Torres, J., et al. (2005). Drug-resistant diarrheogenic *Escherichia coli*, Mexico. *Emerg. Infect. Dis.*, 11(8); 1306.

6. Fagan, P.K., Hornitzky, M.A., Bettelheim, K.A., Djordjevic, S.P. (1999). Detection of Shiga-like toxin (stx1 and stx2), intimin (eaeA), and enterohemorrhagic *Escherichia coli* (EHEC) hemolysin (EHEC hlyA) genes in animal feces by multiplex PCR. *Appl. Environ. Microbiol.*, 65(2); 868-872.

7. Friesema, I., Van Der Zwaluw, K., Schuurman, T., Kooistra-Smid, M., Franz, E., Van Duynhoven, Y., et al. (2014). Emergence of *Escherichia coli* encoding Shiga toxin 2f in human Shiga toxin-producing *E. coli* (STEC) infections in the Netherlands, January 2008 to December 2011. *Eurosurveillance.*, 19(17); 20787.

8. Gholami-Ahangaran, M., Zia-Jahromi, N. (2014). Identification of shiga toxin and intimin genes in *Escherichia coli* detected from canary (*Serinus canaria domestica*). *Toxicol. Indust. Health.*, 30(8); 724-727.

9. Gioia-Di Chiacchio, R.M., Cunha, M.P.V., Sturn, R.M., Moreno, L.Z., Moreno, A.M., Pereira, C.B.P., et al. (2016). Shiga toxin-producing *Escherichia coli* (STEC): Zoonotic risks associated with *psittacine* pet birds in home environments. *Vet. Microbiol.*, 184; 27-30.

10. Guenther, S., Ewers, C., Wieler, L.H. (2011). Extended-spectrum beta-lactamases producing *E. coli* in wildlife, yet another form of environmental pollution. *Front. Microbiol.*, 2; 246.

11. Haag-Wackernagel, D., Moch, H. (2004). Health hazards posed by feral pigeons. *J Infect.*, 48(4); 307-313.

12. Hosseini, S., Ranjbar, R., Zahrayi Salehi, T. (2016). The Identification of pathogenic *Escherichia coli* strains to carry intimin gene isolated from various water sources. *Iran. J. Med. Microbiol.*, 10(4); 17-24.

13. Kimpe, A., Decostere, A., Martel, A., Haesebrouck, F., Devriese, L.A. (2002). Prevalence of antimicrobial resistance among pigeon isolates of *Streptococcus gallolyticus*, *Escherichia coli* and *Salmonella enterica* serotype *Typhimurium*. *Avian Pathol.*, 31(4); 393-397.

14. Mora, A., Blanco, M., Blanco, J.E., Dahbi, G., López, C., Justel, P., et al. (2007). Serotypes, virulence genes and intimin types of Shiga toxin (verocytotoxin)-producing *Escherichia coli* isolates from minced beef in Lugo (Spain) from 1995 through 2003. *BMC Microbiol.*, 7(1); 13.

15. Morabito, S., Dell'Omo, G., Agrimi, U., Schmidt, H., Karch, H., Cheasty, T., et al. (2001). Detection and characterization of Shiga toxin-producing *Escherichia coli* in

feral pigeons. Vet. Microbiol., 82(3); 275-283.

16. Nolan, L.K., Barnes, H.J., Vaillancourt, J.P., Abdul-Aziz, T., Logue, C.M. (2020). Colibacillosis. In: Disease of Poultry. Swayne, D.E., Boulianne, M., Logue, C.M., McDougald, L.R., Nair, V. and Suarez, D.L. editors. 14th ed., Massachusetts: Wiley-Blackwell, pp: 770-790.

17. Paton, J.C., Paton, A.W. (1998). Pathogenesis and diagnosis of Shiga toxin-producing *Escherichia coli* infections. Clin. Microbiol. Rev., 11(3); 450-479.

18. Persad, A.K., Lejeune, J.T. (2015). Animal reservoirs of Shiga toxin-producing *Escherichia coli*. In Enterohemorrhagic

Escherichia coli and Other Shiga Toxin-Producing E. coli. Am. Soc. Microbiol., 231-244.

19. Sandvig, K. (2001). Shiga toxins. Toxicon, 39(11); 1629-1635.

20. Schmidt, H., Scheef, J., Morabito, S., Caprioli, A., Wieler, L.H., Karch, H. (2000). A new Shiga toxin 2 variant (Stx2f) from *Escherichia coli* isolated from pigeons. Appl. Environ. Microbiol., 66(3); 1205-1208.

21. Ziauddini, A.H., Gholami-Ahangaran, M., Ahmadi-Dastgerdi, A. (2020). Detection of virulence genes of *intimin*, *hemolysin* and *shigatoxin* in *Escherichia coli* isolated from *Pscittacin*. New Cell. Molecul. Biotechnol. J., 10(38); 61-68.

The detection of virulence genes of shigatoxin and intimin in *Escherichia coli* isolated from a pigeon with gastrointestinal symptoms: A case report

Majid Gholami-Ahangaran¹, Mehrdad Ostadpoor², Anita Khani²

1. Associate Professor, Group of Clinical Sciences, Faculty of Veterinary Medicine, Shahrekord Branch, Islamic Azad University, Shahrekord, Iran. Corresponding Author: mgholami6@gmail.com

2. Graduated of Veterinary Medicine Faculty, Shahrekord Branch, Islamic Azad University, Shahrekord, Iran

Received:2020.11. 19

Accepted: 2021.05.12

Abstract

Background & Aim : *Escherichia coli* (*E. coli*) is found as a flora in the digestive tract of all warm-blooded animals, including pigeons. This bacterium has many virulent genes including shigatoxin and intimin. Intimin is responsible for binding *E. coli* to intestinal mucosal cells, and shigatoxin causes cell death. The aim of recent study was to investigate the presence of these virulence genes in *E. coli* isolated from a case of gastrointestinal infection in pigeons in order to determine the possibility of pathogenic *E. coli* with origin of pigeons in humans.

Materials and Methods: In this regard, to identify virulent genes in *E. coli* isolated from diarrheic pigeon, a cloaca swab was prepared from a pigeon with diarrhea symptoms. After microbial culture and purification, the infection to *E. coli* was confirmed by biochemical examinations. Then, DNA was extracted by boiling method and hemolysin, intimin and sub unites of shigatoxin (stx₁ & stx₂) genes were detected. The target genes were identified by specific primers based on amplification of target genes with specific fragment lengths (165, 890, 614 and 779 bp, respectively).

Results: The *E. coli* strain isolated from pigeon with symptom of diarrhea had the virulence genes of stx₁ and intimin and lacks the genes encoding hemolysin and stx₂.

Conclusion: The results showed that the virulence genes of shigatoxin 1 and intimin were detectable in pigeons with gastrointestinal symptoms. According to these results, contrary to previous perceptions, birds may be the source of shigatoxigenic *E. coli*, and the symptoms of diarrhea in pigeons may be related to the presence of Shigatoxin and intimine in *E. coli*, which needs to be further investigated.

Keywords: *E. coli*, Intimin, hemolysin, shigatoxin, pigeon